

Komandor inżynier Antoni Garnuszewski

W dniu dzisiejszym mijają dokładnie 92 lata od oficjalnego powołania do życia pierwszej w kraju Szkoły Morskiej w Tczewie, której założycielem i dyrektorem był patron naszego osiedla komandor inżynier Antoni Garnuszewski.

Urodził się 26 marca 1886 roku w Warszawie. Już od najmłodszych lat jego zainteresowania skupiały się wokół spraw związanych z morzem . Edukację w tym kierunku kontynuował w Szkole Morskiej w Odessie, na Wydziale Nawigacji, uzyskując w 1907 roku stopień porucznika żeglugi wielkiej. Dalsze studia podjął na Wydziale Budowy Okrętów Politechniki w Petersburgu. W październiku 1913 roku ukończył Wojenną Szkołę Inżynierów Morskich w Kronsztadzie. Podczas I wojny światowej pełnił służbę w fińskich portach jako nadzorca budowy okrętów wojennych.

W roku 1914 zawarł związek małżeński z Kazimierą Kappa.

W czerwcu 1918 roku Antoni Garnuszewski powrócił do kraju a w listopadzie, już w odrodzonej Polsce został dyrektorem Polskiej Żeglugi na Wiśle. 20 marca 1920 roku został przeniesiony do marynarki wojennej. Otrzymał z rąk kontradmirała Kazimierza Porębskiego stopień komandora i polecenie zorganizowania pierwszej w Polsce państwowej Szkoły Morskiej. Na jej siedzibę wybrał Tczew , gdzie również wraz z rodziną zamieszkał (przy ulicy Sambora).

Po kilkumiesięcznych pracach organizacyjnych i adaptacji budynku byłej żeńskiej szkoły ogólnokształcącej, dnia 17 czerwca 1920 roku nastąpiło oficjalne powołanie do życia pierwszej w kraju uczelni morskiej. Minister Spraw Wojskowych generał Leśniewski podpisał akt utworzenia Szkoły Morskiej . Komandor Antoni Garnuszewski został pierwszym jej dyrektorem. Kadre dydaktyczną styanowili również doświadczeni marynarze i mechanicy, tacy jak na przykład kapitan Gustaw Kański, inż. Kazimierz Bielski , kapitan Antoni Ledóchowski , kapitan Tadeusz Ziółkowski i inni.

Latem 1921 roku przystosowano do potrzeb szkoleniowych 3 masztową fregatę „Nest” , która pod nową nazwą „Lwów” nauczyła obcowania z morzem wiele roczników szkoły.

W połowie 1929 roku Antoni Garnuszewski na własną prośbę został zwolniony z funkcji dyrektora Szkoły Morskiej. Jesienią tego roku przeprowadził się do Gdyni, gdzie objął stanowisko Naczelnika Wydziału Administracji Morskiej i Marynarki Handlowej.

Po wbuchu II wojny światowej został wysiedlony z Gdyni do Generalnego Gubernatorstwa, gdzie pracował jako rachmistrz tartaku w Kluczkowie koło Puław a później jako technik w fabryce Szpotańskiego w Warszawie. Jego żona Kazimiera padła ofiarą okupacji hitlerowskiej, została zamordowana pod Dreznem.

Po wyzwoleniu Antoni Garnuszewski w kwietniu 1945 roku przybył do Gdańska wraz z grupą operacyjną w celu zorganizowania gospodarki morskiej. Został mianowany naczelnikiem Wydziału Żeglugi Głównego Urzędu Morskiego.

Od 1 sierpnia 1947 roku do 1 lutego 1949 roku , to jest do dnia przeniesienia w stan spoczynku był dyrektorem Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni.

Antoni Garnuszewski powrócił do pracy w Urzędzie Morskim. Objął funkcję starszego inspektora okrętowego specjalności kadłubowej w Wydziale Żeglugi.

W 1958 roku ze względu na stan zdrowia przeszedł na emeryturę . Do końca życia przejawiał dużą aktywność społeczno – zawodową. Prowadził między innymi jako wykładowca dochodzący zajęcia ze studentami Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni.

Zmarł 17 sierpnia 1964 roku w Gdyni. Pochowany został na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie.

Swoją postawą, pracą i działalnością Antoni Garnuszewski zasłużył sobie na pamięć. Współcześnie jego imieniem nazwano w roku 1980 osiedle mieszkaniowe Śródmieście II w Tczewie, arktyczny statek badawczy Polskiej Akademii Nauk oraz Zespół Szkół Technicznych w Tczewie.